

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
ואליד אלהואשלה
ווליד טאהא
אימאן חיטיב יאסין
יאסר חוג'יראת
מנסור עבאס

פ/25/3932

הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון – התאמות לאוכלוסייה הערבית – חגים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 15 בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז–2007¹, בסעיף 15, בסופו יבוא :

"(ה) מוסד יפרסם את לוח השנה האקדמי שלו ובו ייקבע שלא יתקיימו בחינות בימי החג של החברה הערבית שנקבעו בהתאם לסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח–1948², ובערביהם; סטודנט ערבי כאמור זכאי לקבל דחיה במועד הגשת עבודה או מטלה החלים באחד מימי החג."

ד ב ר י ה ס ב ר

קיום מבחנים במוסדות אקדמיים בימי החג של סטודנטים בני ובנות החברה הערבית בהם הם לא מגיעים לקמפוס, מהווה פגיעה בסטודנטים אלה. בכך, מועבר לסטודנטים המסר שהם סטודנטים סוג ב', מעין אורחים במוסד שרואה מול עיניו רק את התלמידים והעובדים היהודים.

מובן כי מוסד אקדמי אינו יכול להתחשב בהעדפות האישיות של כל תלמיד ותלמיד לגבי לוח החופשות או לגבי עניינים אחרים. אולם, מאחר שמדובר בקבוצת מיעוט הגדולה ביותר במדינת ישראל, המהווה יותר מ-20% מאזרחיה, הדרישה להתחשב בחגיגה של הסטודנטים הלא יהודים היא מתבקשת וצודקת. למוסדות האקדמיים יש תפקיד חשוב בשילוב קבוצות מיעוט בחברה, וראוי שאלו יתרמו לצמצום הניכור מהחברה שחשים הסטודנטים הערבים.

כיום, לוח השנה האקדמי מתנהל באופן בלעדי לפי ימי המועדים והחגים היהודיים ואין כל התייחסות לימי המועדים והחגים של קבוצות דתיות אחרות. בנוסף למועדי הבחינות, התעדוף של המועדים והחגים היהודיים בא לידי ביטוי גם בקיום אירועים חגיגיים לציון חגים יהודיים, ובעיקר בלוח החופשות מהלימודים של הסטודנטים, הסגל האקדמי והסגל המינהלי.

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320.
² ע"ר התש"ח, תוס' א', עמ' 1.

ההסדר האקדמי הנהוג כעת הוא של "התחשבות" בסטודנטים הערבים על ידי מתן מועד מיוחד במבחנים הנופלים על ימי חג לא יהודיים. אולם, הסדר זה אינו מספק מכיוון שהוא לא מבטא הכרה ושיתוף, ולו חלקי, של הסטודנטים הערבים כחלק מהקהילה של האוניברסיטה. המוסד האקדמי מייצג ערכים של שוויון, צדק, חופש ושותפות כלל אנושית, אך עליו לקדם וליישם אותם בפועל, בין השאר, באמצעות הכללת חגים לא יהודיים בלוח השנה האקדמי. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/25/3873).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ח' באב התשפ"ג (26.07.2023)